

*** چکیده ***

هدف: بهینه‌سازی محتوای اطلاعاتی چکیده‌ها و ایجاد زمینه همسویی و هماهنگی با روندهای جهانی چکیده‌نویسی اهمیت دارد. این پژوهش به منظور تعیین و مقایسه میزان انطباق چکیده‌های فارسی مقالات پژوهشی منتشر شده در آخرین شماره در دسترس از مجلات دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی کشور با دستورالعمل‌های گروه ونکوور و استاندارد ایزو ۲۱۴ انجام پذیرفت.

روش پژوهش: در این تحقیق پیمایشی، بخش‌های مختلف مربوط به تهیه چکیده و کلیدواژه‌ها از دستورالعمل‌های گروه ونکوور و استاندارد ایزو ۲۱۴، در دو چک‌لیست جداگانه منعکس و این دو چک‌لیست برای هر چکیده تکمیل شد. ۳۷۳ چکیده مقاله پژوهشی منتشر شده در آخرین شماره در دسترس از مجلات علمی/علمی - پژوهشی/پژوهشی دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی کشور (در فاصله سالهای ۷۸-۸۰) به عنوان جامعه پژوهش مورد بررسی قرار گرفتند. داده‌های حاصل از چک‌لیستها، با استفاده از جداول و نمودارهای بیانگر نسبت، درصد، میانگین و انحراف معیار میزان انطباق، توصیف و تحلیل شدند.

یافته‌ها: انطباق کلی چکیده‌های مورد پژوهش با استاندارد ایزو ۸۳/۹ درصد (انحراف معیار ۱۹٪) و با دستورالعمل‌های گروه ونکوور ۸۲/۳ درصد (انحراف معیار ۱۴٪) می‌باشد. جامعه پژوهش در بخش "بیان یافته‌ها" با ۹۷/۸٪ بیشترین و در بخش "برگرفته شدن کلیدواژه‌ها از MeSH" با ۵۰/۴٪ کمترین انطباق را با دستورالعمل‌های گروه ونکوور داشته و انطباق چکیده‌ها با استاندارد ایزو ۲۱۴ در بخش "جایگاه چکیده" با ۱۰۰٪ بیشترین و در بخش "شروع شدن چکیده با جمله‌ای مبین موضوع مقاله" با ۳۷/۳٪ کمترین میزان را دارا بوده است.

نتیجه‌گیری: میزان انطباق چکیده‌های مورد پژوهش با استاندارد ایزو و دستورالعمل‌های گروه ونکوور در حد مطلوبی بوده، اختلاف کمی با هم دارند. تأکید بر ضرورت استفاده از این دستورالعمل‌ها و استاندارد و درخواست از نویسندگان و ویراستاران دستنوشته‌های مقالات برای لحاظ کردن آنها در حین ارسال و آماده‌سازی دستنوشته‌ها برای انتشار در مجلات می‌تواند به روند افزایش این انطباق پذیرایی یاری رساند. تحقیقات بیشتری برای بررسی و تعیین میزان این انطباق در انواع منابع اطلاعاتی و نیز زمینه‌سازی جهت تدوین استانداردهای ملی تهیه چکیده برای مقالات و منابع پزشکی پیشنهاد می‌شود.

کلیدواژه‌ها: * استاندارد ایزو ۲۱۴ * چکیده‌ها * گروه ونکوور * مقاله‌ها * نشریات ادواری پزشکی